

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

De Sententia Et Re judicata. Titvlvs XI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](#)

Servata tamen constitutione felicis recordationis innocentie Papæ IV. edita circa hoc in concilio Lugdunensi.

DE SENTENTIA ET RE

JUDICATO

TITVLVS XI.

Qui tres sententias contraria in quinque causa reperiatur, de illis multatior non agit, ne ex parte executione non fallas & reficie etiam pendencia. Iean. And.

Clemens V. concilio Vienensi.

Via calumniis lingantum occurritur, is, quod beneficiari vel alia quavis causa tres contra se in peitorio vel postoriori sententias reportavit, ad agendum de nullitate ipsarum, vel aliquius ex eis nullatenus admittatur, donec huiusmodi sententiae plenarie fuerint executioni mandatae. Similiter si ille, contra quem tres sententias definitivae latet fuerint, ab interlocutori vel gravamine ante prolationem ipsarum vel earum aliquis se appellasse, & causam appellationis huiusmodi adhuc penter proponat: sententia predictam executionem tali praetextu nolumus impediti. Quia ad causas qualitercumque etiam per apelationem pendentes duximus extendenda.

CAP. II.

Sententia lata contra statuta extra civitatis territorium existente, nulla est ipso iure. b. d. Iean. And.

Idem.

Afforalis cura sollicitudinis nobis divinitus super conches Christiani populi nationes injuncta, nos invigilare remedii subiectorum, & eorum periculis obviare & scandala removere compellit. Sane eam jam dudum inter quondam Henricum Imperatorem Romanum, & charissimum in Christo Filium nostrum Robertum Sicilię Regem gravis fuisse tubationis exorta, afferente deinde Imperatore predicto, quod cum quibusdam ipsius subditis Rex confederations & conspirationes fecerat in ipsius maiestatis offensam: Quodcumque tradidaverat & ordinaverat, ut ciuitates quadam sub Imperi & Imperatoris ejusdem obedientiam confisterent, contra eum, & Imperium rebellarent, gentesque cuiuspius fuit subiugio, nonnullas alias Imperii ciuitates & castra (inde violenter ejusdem ipsius Imperatoris officialibus) occuparunt, & pro ipso Rege occupatae tenebant. At alias etiam in urbe & alibi in Imperio, & in Imperatori ejusdem contemptum, & sua maiestatis injuriam, & reipublice detrimentum multa gravia fuerunt, & per Regem eundem, ac malitia & infideliamente ipsius tam à suis stipendiariis, quam à subditis Imperatoris commissa.

Praehabitis per Imperatorem eundem quibusdam processibus contra eum; absente tamen, quamvis legitime (juxta Imperatoris auctoritatem) citatum, ac quod interdicta erant notoria; per Imperiale interlocutionem declarat Imperator ipse, Regem affirmans propter praemissa latere maiestatis criminis reum esse, in eum peremptorie ut dixit, sufficienter citatum, fed comparere consumaciter recusat, tamquam rebellem, proditorem & hostem Imperii, ac reum criminis supradicti, privationis omnium dignitatum, quoque comprehendarat simulo, & quis se intulabat Rex ipse auctoritem quoque honorum, provinciarum, terrarum, bonorum, iurium & jurisdictionum, tam perpetuorum, quam temporalem, & si quando venierit in suam & Imperiorum muriulationis a

a De intellectu vido Oldradum const. 106, incipit, quod litera executoria. b Al. fuerant. c Vide l. res capitulu. ff. de pan. & leg. transfig. C. de transfig. cum leg. criminali. C. de iuris. omniis jud. aig. L. C. ne Crifia. man. & Feli. in c. ex literis. xx. de confess.

DE EXCEPTIONIBVS.

TITVLVS X.

CAR. I.

Ex quo exceptione a causa opponetur dilatoris quendamque, qui non obstante. Iean. And.

Clemens V. concilio Vienensi.

X. Communicationis exceptio dilatoris in quilibet parte litis opponetur, termino peremptorio per judicem assignato, ad proponendum declinationis & dilatoria, non obstante:

1. Dicitur, etiam, dictum in antiquis codicibus. b Al. sub.

etiam capitis sententiam promulgavit, omnem superplendo defectum, si quis forsitan fuerat ex solennitate iuris omisus in processibus memoratis: præmissa (ut asseruit) faciens exigente iustitia, & de cœmpati etiam potestate. Verum quia huiusmodi sententia, qua non a discretione, matre virtutum, sed a novera iustitia, voluntaria feliciter iudicantis præcipitatione, procepsit, parsus forsitan de se dexteriores haberet, si ipsius sententia inefficacia in publicum præcone iustitia non prodiret: Nos circa eam tali uti provisione volentes, que (deterius ipsius defecibus) feminata per eam extinguita pericula, & in ratione reddenda sit posteris profutura, ipsam subiectam esse providimus lima iustitiae, ac recte libramini rationis. Ejusdem igitur causis & congentia, noncon & conditione illorum, à quo & in quem data fuit, diligenti debita consideratione penfatis, patenter ex eis illius auctoritate evidenter nullitatis, & manifeste arguitur temeritas promulgans. Notiorum quippe ad indicandum existit, quod grandis exercitus temporis dictorum processuum & sententiarum, continuo Imperatori afflens, Regem ipsum & suos persequebatur, gaudiis capitali: Pisanaque civitas, in qua iam fuit memorata sententia, Regem capituli habebat odio notorio & antiquo. Esto igitur, quod Rex ipsiusas ad præmissa fuisse legitime per Imperatorem citatus: nunquid venire debuit ad judicem exercuti feroci ac grandi, ipsique citato (ut præmititur) odiolo siipatum? Numquid etiam debuit comparere in loco admodum populo, multum potent, ac praefato in eum odio provocato? Quis enim auderet, vel qua ratione audere aliquis teneretur, consistorii tali subire & iudicium, & se in hostium sinu reponere, ac ad mortem per violentiam injuriam non per iustitiam inferendam ultronem se offerte? Hec quidem iure timetur, hac de more vitantr, huc humana fugit ratio, huc abhorret natura. Desperat ergo, qui citationem huiusmodi sapere certasse citatum. Ut & filii tanquam nonnullum nullatenus omittarimus, quod Regem extra distremum Imperii, in regno feliciter Sicilia, notoris ac continuo tempore supradicto morantem, citato non potuit Imperator, nec citario, si quam forsan de ipso intra Imperium fines fecit, citatum extra Imperium confitutum arctavit. Nos quoque Regis ordinarius iudex, quod ad Imperatoris iudicium citatum, vel citato aut remitti faceremus eundem, nequamque faimus requiesci: in die licet ad nos & cariam nostram temporibus illis rumores frequenter de curia Imperatoria venient, & juxta eum etiam quidam ex fratribus nostris esse, prius tandem dissensionem promulgatio, quam aliquis de processibus antecedentibus ad audiendum nostram pervenit. Denique licet Rex ipse terras aliquas ab Imperatore tenete dicatis hisdem, non tamen eis, sed in regno praefato dominicum suum sive habeat, unde Imperator in ipsius perfonnam nulla ratione teratur humiliandi (nisi ex natura feudorum) debitan superioritatem habebat. Quod si punto criminis infra distremum imperiale commissi, ad Imperatorem forsan persinuisse asseratur: Verum est quidem, si in eodem districto fuisse inventus delinquens, vel ad illum de morte remissus. Dici ergo sententia meruit, que à iudice, qui per Regem tunc adiri non potuit, & in loco non zono (ut praefutus) non tuto, in absentia, nec citatum legitime ac inauditu, per consequens & indefensum, non maturo fuit iudicio, sed præcipito, & de tanto praefutum crimen promulgata? Rursus non sit filio reliquendum, quod ipse Rex, noster & ecclesia Romanorum ratione regni praedicti novitio subditus, homo que ligius & vasallus, ac a incodem regno, non a præmittitur, in Imperio certum constitutus, non a regnum suum habens domicilium, ac originem non habens, Imperatori eo modo non subiat, quod non erit, b lajx majestatis committit, quoniam non sententia supradicta contenta vestimente in dubio continetur, hicque nedum non pere, immo nec non postiore tunc Imperator sententiam supradicat, & regem ex causa, que veritatis subiectum accedit, propter quam etiam quatenus in eis fut. Regem privando regno & regi dignitate ac remittendo, quod & jurisdictionibus perpetuis & temporibus, quod non nullatenus, vel ab eo, sed a nobis, & finibus obirebat: nec non procedendo contra Regem entem, nisi qua per ipsius stipendiis ac nominalibus eiudem subiectos per malitiam & infingitatem ipsius, contra cum suis contenta in eis dicitur, nece illi sufficiunt ibidem revera consilia, pantheorum in Regem, veluti extra distremum Imperium, ad Imperatorem nullatenus pertinet, subiendo etiam in eadem sententia sub magna applicatione ponatur, quarum aliquis obi apparetur, ne quis dico Regi præfumenter facere possit, ut in ipsius familiariter, vel servis in auctoritate, aut eidem contra ipsum Imperatorem quod non obtemperare consilium, auxilium vel factum vel electores, servitores, & auxiliarios cuiuslibet consilium, ut subiectos & alias quolibet eidem Regem obligatos, cum includenter in solutione huiusmodi etrea & persona nobis & ecclesia Romana ipsius propriis terminis poteatis exculpi, in modo nonnullatenus perperam suam falcam. Cartae deputatae suppletio circa processus exhibita superius, reperientur ad iustificationem ipsorum & iugulacionum, etiam quantum ad eum fugit, etiam in eis, cum nullam super praefutis postulat, habent Imperatoris licet, que juris naturalis existunt. Ut gaudiis memorata sententia juris caret effectu, sic adhuc & nomine rei caret iudicata, ut nec in eisdem communis aut yulgatis nominis habent sententia mortis: ut etiam in magnis iudicis ac pœna effectu, scandalosis occurruerit periculis, quod cum eis in ecclesiæ provincialium / multorum regnum & generali turbatione non modice possint occellos & genitum tempore suborti: Nos tamen expunctione, quam Imperium non effidibus nos habere, quia ex parte state, in qua (vacante Imperio) Imperator facultus & nihilominus ex illius plenitudine potest, Christus Rex Regum, & Dominus dominatio nostra licet immixtis, in persona beati Petri concectus,

a alt. ita: Subite iudiciora & maledictiones suæ vocantur ad mortem, &c. b ad. ut id.

a. In quodam manu scripto ista: ac in eisdem regnum & generali turbatione non Imperio certum, b. Vol. I. Parte secunda. c. ad. se pœnitentia. d. Hoc duo verba & hoc adhuc in eisdem cœdialibus. e. Deinde resoluta Miseratio Domini. f. a. in eisdem tempore, ff. de ore, ipsius bel. en. f. Cade legio. f. L. ut non destrueri, ff. de hisp. & jude.

ion & processus omnes predictos, & quicquid ex eis se-
cūtum est vel occasione iorum, de fratre nostrorum
casu declaramus tunc ac esse omnino irruos & ina-
defficiūtū debere aut debuisse sortiri effectum
se non cument vel notam aferre cuiquam vel quomo-
dūt utrūque. Ipossum nihilominus, quatenus pro-
tulit de Acto, & quicquid ex eiusdem est, vel ob-
servat in posterum sequi posset, in fratre revocamus.

DE APPELLATIONIBUS.

TITULUS XII.

CAR. I.

Vita appellat eoram majorē parte plurimū judicūm. Sed
ad eam appellatio, delatio, & termini prefatio intumanda, lo-
quitur.

Clemens V. in concilio Vienensi.

Sed iudicibus a dubiis aut pluribus fuerit appelle-
ndum; quia forte de facili eorum praeferit simili-
tudinē non posset, licet eoram ipsa vel majori
parte iustos appellare, & Apollos petere separati-
mū, atque appellatio talis, ac si simili fuisse, in eorum
prima ab omnibus appellatum. Et tamen appellatio
generalis appellations, necnon delationis eorum &
genitivis prefacionis, si subiectus fuerit, intimatio legit-
imā.

CAP. II.

Cetera, Apollos peti uno contextu sapienter & insinuantur ad que-
rumque iudicis certum terminum statuerit, appellans illas non
cum iuris, appellatio renuntiat: idem cum iudex statuerit
terminum, iurismetu, intra quem appellans illes delationem poni-
tur, & subiectus reverteretur.

Idem.

Quavis rigor juris exposcat eum, qui appellat, debe-
re petere. Apostolos congruo loco & tempore
& infante: Nos tamen antiquam & communi-
cetatem cœlum litigantem sequi & equitatem rigo-
rū solentes, decernimus sufficere, quod per ap-
pellationem uno contextu Apollos instanter &
perpetuentur. Verum si iudex à quo appellatur, cer-
tum terminum ad recipiendos Apollos appellanti affi-
git, & appellans in assignato fibi termino non compa-
retur eo, nec petat Apollos fibi trahi, appellatio
ne respondeat videatur. Similiter si iudex appellanti
respondet intra juris terminum Apollos se daturum,
appellatio sua renuntiat appellans intelligitur, nisi
autem terminum congruo loco & tempore capi-
tur, & postea latenter uno contextu petat Apollos ab
eum, iudice fibi dati, b. vel si recipere recularū obla-
tio.

Tutius causa, quibus appellans non habent Apollos, appel-
lationem prius peti, b. Iust. And.

Quia iudex in termino ad dandum Apollos pra-
dictum, per eum ipso appellanti petenti non dederit: aut
cum petentem Apollos, respondere se daturum col-
leget, nullo termino certi fibi prafatio, vel intra juris
terminum se eos alienari velle date, & postea per ap-
pellationem congruo loco & tempore capiatur & infan-
tum non contextu citato requisitus, eos non curaverit

intrā eundem terminum exhibere, appellacionem suam
extine prosequi possit appellans, ac si expressè tuisset
eisdem Apollos denegati.

CAP. III.

Appellanti, prosequi & finire tenetur appellacionem extrajudi-
cialis intrā annūm & die interpositiōis ipsius, vel à die
illati gravaminis, ubi à futuro gravamine appellatus,
prosequi & finire tenetur appellans. Quod si iusto im-
pedimento cessante non fecerit, debet eis appellatio
deserta conferi.

CAP. IV.

Tempus ad prosequendum appellacionem ab homine vel à iu-
re prestitum non currit appellanti compromissū durante, vel de par-
tione expresso consensu: nisi periculum imminentē ex mora iudex a-
linet decretat.

Idem.

Quodsi iudicium a appellacione prosecutio per compromissū
fuit, vel alias de partium expresso consensu diffracta
tur: tempus ad prosequendum eandem ab homine vel
à iure præfixum, corrētē nolamur appellanti: Ni si forte
iudex videns, ex dilatatione periculum imminentē, præcipi-
ret in illa procedi.

CAP. V.

Ante definitivam appellavit non licet prosequi causā, in ap-
pellatione nominatis non expedita. Nec prosequi primi iudicis
sufficiat vel impugnari potest, nisi ex actu eorum eo.

Idem.

Appellatio ab interlocutoria vel à gravamine iudicis,
non liberalis causa prosequi, quam in appellatio-
ne sua nominatim duxat ex parte: nec procelius pri-
mi iudicis ex novis, aut de novo probandis sufficiat pot-
est, vel etiam impugnari: sed tantum ex illis, quia acta
fuerint vel exhibita cotram ipso.

CAP. VI.

Prosequi appellacionem differit non impedit, quiescentia con-
fessio in rebus iudicandis transfigit, b. d. Iust. And.

Idem.

Si è appellacionem per negligētiō appellantis de-
serit, etiam appellans picum appellatio, aut appellatus
etiam per se & principaliter prosequatur: nos idē mō-
nus in rebus iudicatātē censebitur transfigit sententia, à
qua fuerit appellatum.

CAP. VII.

A peremptoriā repulsa ex alio, quam propter ineptitudinem, se-
cunda appellans & suorum non audire super eam, appellatio
ne a definiuit, b. d. Iust. And.

Idem.

Cum à repulsa exceptionis peremptoriā, secun-
dō appellans succumbit, non est in causa appellatio-
nis postmodum à definitiva, emittit audiendus ulteri-
orius peregrina: Nisi tunc rite propofita ex eo pridē re-
pulsa fuisse, quia proponeretur

a. De intellectu, vide Matheusianum in Actum, si ratione, &
de temp. appell. b. Tres limitationes huius Cœli, videlicet Adva-
tionis in causa partis, Cœli, extitit res, & de maiestate ibidem plenaria
mit. Ecl.

FINIS.